

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Prins Clauslaan 8
2595 AJ Den Haag

Betreft: Consultatie wet natuur.

L.S.,

Als reactie op het voorstel voor de nieuwe wet natuur wil ik graag in via deze brief mijn zorgen over dit voorstel uiten. Ik ben dierecoloog van beroep en hou mij in mijn vrije tijd veel bezig met natuurbeheer en –bescherming in Nederland. Hierdoor zal ik in de toekomst zowel voor mijn beroep als voor mijn hobby te maken krijgen met deze nieuwe wet. Hieronder zal ik dan ook een reactie geven op de consultatie met behulp van de drie gestelde vragen.

- (1) Dragen de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de huidige natuurwetgeving bij aan de balans tussen ecologie en economie?

Nee. Het klopt dat er in het verleden vervelende situaties zijn opgetreden bij werkzaamheden vanwege de bescherming van een bepaalde dier- of plantensoort. Het is dan ook logisch dat er vanuit een economisch standpunt wordt geredeneerd en dat bepaalde dier- en plantensoorten minder strikt beschermd worden, met als gevolg, minder economische schade bij werkzaamheden voor ruimtelijke ontwikkeling. Wat mij betreft zou er alleen bij het versoepelen van de bescherming een ander criterium gebruikt moeten worden. In tegenstelling tot de criteria in het nieuwe wetsvoorstel, zou ik kiezen voor een versoepeling van de bescherming voor pionierssoorten, die vaak problemen opleveren bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en geen versoepeling ten opzichte van de huidige situatie voor soorten die geen pionierssoorten zijn en dus veel gevoeliger zijn voor veranderingen in hun habitat.

Wat er nu namelijk gebeurt, is dat alle dier- en plantensoorten die niet strikt beschermd moeten worden vanuit Europa nu alleen nog maar een minimale bescherming genieten. Hier tussen zitten meerdere gevoelige soorten, waarvan zowel voor de Nederlandse als de Europese populatie niet duidelijk is hoe de status is, en die nu dus hun beschermde status gaan verliezen. Een goed voorbeeld hiervan zijn verschillende marterachtigen zoals de wezel, hermelijn en bunzing. Deze soorten worden in veel landen nog bejaagd, worden vanuit Europa dus ook niet beschermd, maar onderzoekers uit verschillende landen hebben het idee dat deze drie soorten een negatieve populatietrend hebben. Ik heb toevallig een discussie over dit onderwerp geleid tijdens het 28ste Mustelid Colloquium, vorig jaar in Nijmegen, dus vandaar dat ik voor deze soortgroep weet hoe de zaken ervoor staan, maar ik vermoed dat er veel meer dier- en plantensoorten zijn waarvan niet bekend is hoe de populatietrends in Europa zijn en dat deze dieren daarom maar weinig tot geen Europese bescherming hebben, ondanks dat die misschien wel nodig is.

Ik denk dus dat de huidige wet- en regelgeving geen goede balans heeft tussen ecologie en economie, maar dat het voorstel voor de nieuwe wet natuur doorslaat de andere kant op, waardoor op nieuw een slechte balans bestaat tussen beide factoren. Dit kan en mag niet de bedoeling zijn van een wetgeving op het gebied van natuur! Het blijft natuurlijk lastig om in een klein en dichtbevolkt

land als Nederland iedereen zijn zin te geven, maar in het geval van natuur ligt dat denk ik net even anders. Er is namelijk gebleken dat ervaringen in de natuur allerlei positieve effecten op mensen en kinderen kunnen hebben. Daarnaast zijn we voor ons bestaan afhankelijk van allerlei natuurlijke producten. Kortom, er moet een goede balans zijn tussen ecologie en economie en die is er in het huidige voorstel niet.

(2) Is het voorliggende wetsvoorstel voor de praktijk duidelijk en uitvoerbaar?

Nee. Daar waar veel soorten in het verleden een verplichte wettelijke bescherming hadden, zowel voor de soort, als hun habitat en hun verblijfsplaatsen, blijft er nu voor veel soorten alleen een 'zorgplicht' over. Deze zorgplicht is echter een vaag begrip en het zal dus moeilijk te handhaven zijn. Daarnaast gaan internationale verplichtingen er vanuit dat de gehele inheemse flora en fauna en hun natuurlijke verspreidingsgebieden in ieder land bescherming krijgen. Deze bescherming vereist - aldus de verdragen - een nationale aanpak. Voor bedreigde soorten wordt bijzondere aandacht gevraagd. De nieuwe Wet natuur gaat daar op grove wijze aan voorbij. Deze wet denkt nog alleen de gunstige staat van instandhouding van wereldwijd of Europees wijd bedreigde soorten te hoeven handhaven en dat nog slechts in bepaalde gebieden. Alle overige soorten waarvoor internationaal geen extra aandacht gevraagd wordt, mogen in ons land kwetsbaar en bedreigd worden. Of zelfs uitsterven. Dit zal juridisch geen stand houden. Echter, mocht dit wel het geval zijn, dan worden miljoenen investeringen en de inzet en het werk van velen teniet gedaan. Dit zou dood zonde zijn. Deze nationale aanpak betekend ook dat het landelijke ministerie en niet de provincies verantwoordelijk moet zijn voor de handhaving van de nieuwe wet.

(3) Heeft u verder nog opmerkingen over de inhoud van het wetsvoorstel en de toelichting?

Ik ben het met de staatsecretaris eens dat de huidige wet- en regelgeving op het gebied van de Nederlandse flora en fauna geen goede balans heeft tussen ecologie en economie. Dit nieuwe voorstel heeft dat echter ook niet, terwijl dat wel het beoogde doel is. Daarom denk ik dat natuur- en soortbeschermende organisaties, ingenieursbureaus, projectontwikkelaars in de ruimtelijke ontwikkeling en ambtenaren van het ministerie van EL&I met elkaar om de tafel moeten gaan zitten om tot een nieuw wetsvoorstel te komen, waarin de Nederlandse flora en fauna op een concrete manier beschermd wordt waar dat moet en waar ook ruimte is voor versoepeling ten opzichte van de huidige regelgeving op punten waar deze te ver is doorgeschoten. Ik denk bij dat laatste dan vooral aan soorten die in het verleden grote economische schade hebben aangericht bij projecten waar dat vanuit het soortbeschermende oogpunt niet nodig was geweest.

Met vriendelijke groet,

Tim Hofmeester MSc.
Haarweg 199
6709 RK Wageningen